

van, kajti Franc Stergar je bil oproščen. Pretekli petek so se pred isto poroto zagovarjali zaradi dogovora tega umora orožnika Petra Maver — Franc in Jože Varlec, Jože Kostanjšek, Jože Varlec, Martin Cerjak, Josip Levstik in Andrej Križanič, vsi iz Globokega pri Brežicah, ker so umorili orožnika Petra Maver, ki je prišel vojaškega begunca Franca Varleca, da ga izroči vojaški oblasti. Na dogovorjeni način so gorilimenovani na adli orožnika in ga tako zverinsko razmesarili, da je v groznih mukah umrl. Obsojeni so bili: Franco Varlec in Jože Kostanjšek na smrt na vešalih, Jože Varlec, ker še ni star 20 let, na 15 let težke ječe, Martin Cerjak na 8 in Josip Levstik na šest let težke ječe. Jože Varlec in Andrej Križanič pa sta bila oproščena.

Ostudna zverina. Znani skladatelj Adamič je pred dnevi opisal sledeči, naravnost neveretni zločin: Kolonija pisarne sem bil pridružen neki delavski stotnji, pri kateri so bili večinoma možje-nevojaki. Stotnija je poveljeval poročnik Angelo Casagrande, stanoval v Trstu. Iz Trsta smo se preelali preko Ogrske v Przemysl. Pred odhodom iz Trsta mi je Casagrande naročil, da pozovem na policiji kateri od njegovih delavskih stotnikov je bil predkazan. V seznamu, ki sem ga dobil, je bilo 20 oseb naše stotnje, ki so bili skoro vsi predkaznovani z majhnimi kazni. Ko je vlak vozil že po ogrski zemlji, je ta Casagrande zapazil mladega vojaka, da je brez dovoljenja siekel bluzo, ker je bila v dotičnem žvinskem vagonu strašna vročina. Poveljnik je pogledal na seznam, v katerem je našel, da je bil ta mladi črnovojnik pred leti kaznovan policijsko z zapornim 24 ur. Poklical ga je pred se, ga vprašal, zakaj je siekel bluzo, mu v moji prisotnosti zapovedal, naj se obrne in v tem hipu je počil strel, in vojak se je zgrudil na zemljo. Poročnik mirnodušno ga je ustrelil, vzela to v roko košček peciva, ter istega tudi megi ponudil. Prizor je bil za mene mozek pretresujoč. Na prihodnji postaji je lastnoročno ustrelil nekega vraga mladega fantja, ki je imel še šopek za čepico, ki ga je dobil v Trstu. Bil je tudi med zaznamovanimi, jezili so se mi laže, ker sem bil prepričan, da enaka usoda čaka vse zaznamovane. Kmalu na to je dal zacet poklicati pred se dva druga vojaka, katera je tudi pri prič lastnoročno ustrelil in tako je ta zverina v človeški podobi v kratkem času ustrelil bodisi sam, bodisi po orožnikih še 16 vojakov. Za ta zločin ga je vrhovni poveljnik nad vojsko Friderik še odlikoval s pohvalo. In ta ostudna zver se je še do nedavno nahajala v Domžalah. Ko je zasluhl, da sem mu za petami, jo je odkuril v Trst, iz Trsta pa takoj neznan kam, ker ga je strah, da bi ne padel v roke pravice.

Politični zločini se v vseh kulturah državah drugače presoajo kot pa navadnih in divjstva, strasti, rožalnosti in pohleja. Tudi mi imamo v ustavi zaamčeno to razliko. Proti atentatoru Aliagiču se pa ni upoštevala, ni bil obošen kot navadni zločinec. To je bilo maščevalno delo nekaterih ministrov in seveda tudi Pribeževiča, ki je sam obdolžen in osuđen terorističnih zvez. Pošteno narodni sloji so to maščevalnost tako spoznali in obsodili. Pri nas se je že toliko atentatorjev proslavljalo in če se enega proslavlja, se ne sme drugemu jemati — glave. Atentator je agent, pa naj zgrabi za orožje iz narodnostnih, ali pa iz socialnih težav. To so Zagrebčani razumeli in v znamenju obsodbe današnjih razmer so obsuli Aliagičev grob s cveticami. Velikanska množica je oblegala policijo in silila do groba, policija, ki je bila vsa na nogah, je ga zacet posegla po nepravilnih sredstvih ter z baoneto in sabljo odganjala ljudi. Ljudje so se umikali in v zgorjenju so se oglašali tudi razni vzkliki. Nato so se začele aretacije. Policija je zavrpla več dijakov, nekaj jih je pa izgnala iz mesta. Zavrpla je celo pisatelja Cesarca, ki je bil v Avstriji tudi eden izmed atentatorjev proti nasloemu madžarskemu komisarju. menda samo zato, ker je zadu noč oiskal Aliagiča v ječi. Aliagič je v zadnjih svojih trenutkih govoril o odpustanju, od drugih se

kaže pa toliko maščevalnosti. — Značilno je tudi to, da je rabelski posel izvršil Dunačan Seirid, ki je pod Avstrijo jugoslovanske narodneake obesal. Ob preobratu je zaostal v Sarajevu in naša urava ga je tako sprejela. Krvnika tako, mnogo dobrih Jugoslovancev je moralo pa dolgo čakati, ker niso bili dovolj — zanesljivi!

Požar je uničil v noči od 4. na 5. marca hišo in gospodarsko poslopje cerkvenega ključarja in posestnika v d. „Koretnikov“ pri Sv. Pankraciju na Remšniku. Ker je ogenj izbruhnil o olnoči, v času, ko od domačinov ni bil nihče več na nogah, se u ravičeno sumi, da je požar zanetila hudobna roka. Zgorelo je vse, rešili so z veliko težavo samo živino: škoda znaša poldrugi milijon. Rodbina je uničena po olno. Nikdar poprej ni bilo na območju Remšniku toliko tatvin, itd. kakor ravno sedaj, ko našo mejo siražijo Wranglovci. Se celo po kraje in v več slučajih so lastniki sov pri te tatvini zasledili Wranglovce. Naše območje ljudstvo vzdihuje in prosí: „Bog nas reši Wranglovcev“!

Požar je dne 11. t. m. upepelil poslopje Mihaela Pušenjaka in skorjanca v Kamenščaku pri Lutomeru. Požar je nastal ponoči, ko so že vsi ležali v spanju. Škoda je ogromna. Sumi se, da je zlobna maščevalna roka zanetila požar. Prizadeta prosita milosrdne ljudi za pomoč bodisi v obleki, denar ali v drugih življenjskih potrebščinah, kajti zgorelo je vse.

Požar je dne 10. t. m. izbruhnil v novi palači Prve hrvatske štedionice v Zagrebu. Zgorel je velik del strehe in ena kupa. Toda posrečilo se je udušiti požar, a kljub temu je škoda ogromna. Požar je izbruhnil zaradi neopredvidnosti nekega kleparja, ki je popravljal streho.

Podiranje starega mosta v Mariboru hitro napreduje. Zgornji del je že čisto podrt, sedaj se podirajo in pušajo globoko zabite kce. Deo znatno ovira v zadnjem času narasla Drava.

General Wrangel je bil z veliko častjo sprejet v Beogradu, ne samo od svojih pristavev in vojnopolitičnih pajdašev, ki se že dolgo pasejo na račun naših silnih davkov, temveč tudi od naših ministrov, ki so ga, kakor se vidi, želino pričakovali ter z njim tudi na dolgo, važno in zaupno razpravljali. Wrangel, ta potomec ošabnih — nemško-baltiškkih baronov, ni nastopal kot nekdanji komandant nekdanje, sedaj razbite in razpršene armade, temveč kot nekaka visoka sila z manirami nekdanjega carja, kakor na svojem področju, ali pa v svetu, ki mu je podvržen. Spremal je vse mogoče dostojanstvenike, govoril je tako visoko od zgoraj in celo razne ordene ali kakor pravimo mi Slovenci, odlikovana je delil. Sedaj čujemo, da ostane v Beogradu in ne gre tja, ker so mu pripravili razkošno bivališče. Ostane torej v neosredni bližini naših oblastnikov, ker se ne more od njih ločiti, ali pa oni ne od nje. Ka to omeni? — Cemu vse to? — Tuji listi in zlasti angleški ter tudi ruski, piše o mnogo o tem in naš narod je to sam že uvidel. — Genovska konferenca je pred vrati, nuno je potrebno, da se uredijo odnosi v Evropi na podlagi miru in sprave, Wrangelu in drugim takim pa ni za mir, carja hoče uiniti ruskemu narodu pa četuli skozi poteke krvi in po naštrahneši nesreči za celo Evropo. Brez Rusije se Evropa ne da obnoviti, to so sprevideli angleški in še razni drugi politiki, in ruski zastopniki so vabljani na evropsko konferenco, Wrangel je pa tu, da mesto miru vrže gorečo baklo v zelo slabo stavbo evropskega gospodarstva. Wrangel se je vgnedil v naš, a njegov sovrstnik Petura pa v rumunski državi in omembna znamenja že kažejo nevarnost, ki preti od krvave vojne zelo oslabei Evropi.

Železniška nesreča. Na železniških progah po južni Srbiji so pragi že tako trli in preereli, da skora ne mine teden, da bi se ne prietila kakka nesreča radi trhkosti pragov, ki so bili položeni pred 40 leti. Dne 12. t. m. je skočil pri postaji Kukavica na progi Beograd—Milanovac s tira vlak s tira. Stiri vagoni so poškodovani, človeških žrtev pa ni bilo nobenih. Vstred trhkosti pragov je počila ena tračnica in vlak je skočil s tira.

Nesreča in umor. Vlak je bil prenapolnjen, pa je stal stroevodja Ant. Jarh pri povratku v Binsko To lice na jložniku in se držal. Na ovinku se je vlak nekoliko nagnil, nesrečni Jarh pa se je prekuonil pod vlak, ki mu je odrezal obe nogi. — Neznani zločinec je zaklal v železniškem vagonu trgovca Svetozarja Pantiča iz Lamuša v bližini postaje Jurkovec. Neznani morilec je po storjenem zločinu neznan kam pobegnil iz vlaka.

Ločitve zakonov se v Srbiji stransno množijo. To ima svoj izvor še v voini dobi, ko so možje spoznali druge žene, žene pa druge moške, in pa v tem, da mnogo Srbijancev hodi po kučji naokrog, da jih mnogo obogati, pride med takozvane „bolše“ krage, ker so jim žene na poti. Odločilno besedo v razpravah ločitve zakona ima posebna duhovniška sodišča, ki so pa preobložena z delom. Vrhovna se na še poj, člani teh sodišč, nezadovolni ker ne dobijo dnevnice vsled pomankanja kredita. Kredita ni, če pa neče soditi in može, ki hoče, iz zadržkega jarma. Restopajo trumoma v turško vero, ker imajo še lo pitalos da si lahko vzameo takoj — drugo ženo. Morala je torej tam noji na nizki stopnji in ministri se bavio z zakonskim predlogom, ki naj bi prejedal poturčevanje v svrhu novega zakona, če prvi ni postavno in končavalavno ločen.

Španska bolezen in skratica, ki ste zahtevali letošnjo zimo toliko smrtnih žrtev, znatno poenjujeta v zadnjem času.

Ljudje, si uživajo. Sarajevska policija beleži dan na dan celo vrsto slučajev, kako razni ugledni verižniki p pivajo in razsiplejo denar na vse mogoče način. Popivajo, da trče od mize in ciganom, ki igrajo po kavarnah, mečejo 100 dinarske bankovce ko lupine in smet. Lahko pridobljeno denar, se lahko razsiplejo. Neke detektiv je videl pri carniku Spasiću cel zaboj poln šampanjca in na litre raznih parfemov — dragih dišav. Od kod so ti razkošni go-podje ni treba posebej povdarjati in tudi to ne, kako je g spodin carnik Spasić naplnil svoj zaboj.

Alkohol in zločina. Beograjski listi so prinesli te-le zanimive podatke: V Beogradu se je popilo žganja 1.920.142.533 litrov (leta 1921. 1.446.914 l); vina 5.098.118 l (leta 1921. 5.080.570 l); finega vina 1.288 l (leta 1921. 5.976 l); šampanjca 3.284 l (leta 1921. 52.032 l); likerja, ruma, konjaka itd. 42.417 l (leta 1921. 124.407 l); domačega piva 4.057.100 l (leta 1921. 5.390.648 l); tujeja piva 558.900 l (leta 1921. 277.407 l). Zločinov se je zgodilo z ostrim orodjem 1.920.879 (a leta 1921 1934) s topim orodjem 1204 slučajev (leta 1921. 2.308) s sferlnim orožjem 8 (leta 1921. 22).

Razgled po svetu.

Trst — mitvo mesto. Kdor je videl Trst pod rajno Avstrijo in sedaj Trst pod Italijo, bo vskliknil: »Trst je mrtvo mesto! Ulice so prazne, nobenega prometa, tisti zagrizjeni tržaški lahoni, kateri so hoteli za vsako ceno priti pod so'ničnato majko Italijo, si sedaj puljo lase. Trgovina in obrt počivata, po tržaških ulicah se pa podi 20.000 brezposelnih.

Tajnost. Kakor znano, so se nasledstvene države bivše avstro-ogrške monarhije zedinile glede porazdelitve čistga zlata v znesku 50 milijonov kron v zlatu iz zaklada bivše avstro-ogrške banke. Samo Italija je prvotno podala nekako velikodušno izjavo, češ: ona se ne mara pultj za tisto zlato, toda glej, kmalu nato je Lahe skesalo in sedaj so bili oni prvi, ki so zahtevali, da se jim je moralo izplačati 4.600.000 zlatih kron. Tajnost je in bo bizičas tudi ostala, katere malhe je iz milo tusto zlato, katero je bilo iz te dedščine prisojeno naši državi. Davkoplačevalci Kadar bo slabostojni minister — poslanec in bivši mesar Pucelj priredil to et kje kak shod, ne pozabite ga vprašati, kajti on kot minister bo vendar le moral vedeti za take milijone v zlatu!

V morju bankovec. Avstrijska valuta je tako nizka da mora imeti kupec deset in deset tisocev, ako hoče kupiti kako malenkost. Te dni je javil dunajski policiji sofer Sa ny, da mu je nek otrok pomotoma izplačal za vožnjo 50.000 mesto 5000 kron. Sofer je izavil na policiji, da je pripravljen potniku vrniti pomotoma izplačani odviske.

Potnik se dosedaj ni javil policiji, ker je menda iz države z zdravo valuto, kjer je 50.000 nemških kron malenkost.

Najstarejši in najmlajši samomorilec. V Ameriki je bilo minulo leto 20.000 samorov. Zanimivo je da so med temi samorovci zastopani vsi stanovji v vseh različnih starostnih dobah. Najstarejši samomorilec je bil star 100 let, najmlajši pa 5 let.

Zločin v Lipskem. V Lipskem na Saksonskem so našli v neki košari moško truplo, kateremu je bila odsekana glava. Policija je dognala, da je morilka neka 47 let stara vdova Berta Hoffmann, ki je imela z umorjenim ljubavno razmerje. Dolgo časa je tajila zločin, končno je pa vendar priznala, da je ona morilka umorjenega Konrada. Bila je izročena kazenski mu sodišču.

Kolko ljudi se je rodilo na morju? Minulo leto se je narodilo na angleških parnikih 273 otrok. Eno leto prej 276, a leta 1919 samo 151. Kadar se rodi otrok na ladji, je zelo veliko veselje med potniki, ki novorojenčka bogato obdarujejo. Na parobrodu rojena deca so pripadniki one države, pod katere zastavo pluje ladja. Rjstvo novorojenčka zabel-ži kapetan ladje, a pozneje se še vpiše rojstvo v krstno knjigo one-ga mesta, v katerega pripelje parnik.

10 ton dinamita eksplodiralo. Blizu mesta Čikage v Severni Ameriki je pretekli petek eksplodiralo 10 ton dinamita ki je bil shranjen v nekem vojaškem skladišču. Zemlja se je stresla 50 milj naokoli. V oddaljenosti do 12 milj so na vseh poslopiih popokale vse sipe. Kraj nesreče nudi groen prizor upostosenja. Nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev, je povzročila 10 milijonov funtov škode.

Za službo rabelna. V Budimpešti je bila razpisana služba rabelnovega pomočnika. Celo 8 dni pred početkom roka se je za to službo oglasilo čez 50 prosilcev. Celoučno število prosilcev znaša več sto. Vsi prosilci zatrjujejo, da so za to službo zelo sposobni. Služba rabeljna je pač poklic, ki ugaja Madzarom.

Kje raste najbolj lahek les? V srednji južni Ameriki raste drevo ki ga domačini imenujejo „Balsa“. To drevo je zelo podobno našemu hrastu. Les tega dreva se uporablja v industrijske namene, kajti je zelo lahek in trpežen. Domačini izdelujejo iz tega lesa čolne, ki so zelo dobri. Spanci so dali temu drevesu ime „balsac“, kar pomeni toliko, kakor čoln. 1 kubični decimeter tega lesa tehtja 140—160 gramov, torej je ta les tako lahek, kakor nobeden drugi na svetu.

Zlata je vedno manj. Statistika zadnjih deset let kaže, da se na svetu proizvaja vedno manj zlata. Tako n. pr. je znašalo proizvajanje zlata v Transvalu v južni Afriki leta 1921 le samo nekaj čez 8 milijonov unc, toraj 17krat manj, kakor leta 1910. Na Uralu v Rusiji so pa v lanskem letu proizvajali samo 12% tiste množine, katero so proizvajali leta 1910. V tem oziru tudi v Ameriki niso na bolšem in nek Američan je vedel izračunati, da se bo čez 100 let proizvajalo na cellem svetu samo 2% tiste množine zlata, kakor se ga je proizvajalo l. 1910. Ta Američan trdi celo, da bo če prišlo tako daleč, da se zlato ne bode smelo uporabljati za nakit ali le otiče, ampak samo za optične predmete in za umetno zobove, toda kakrat bo dosegla vrednost zlata neboično višino!

Nabiralnik.

Mozirje. Pristisi Kmetске zveze in prijatelji našega Orla so zložili za ti dve organzaciji v ves tdnru zbi dne 26. februarja 250 K. Bog zvi darovalce in pos emovaj e. — Maribor. Na gostiji Zolger pri Sv. Venčeslu se je nabralo od vodstvom starešine gosпода Reiča za Dosto kuhinjo v Mariboru 220 K, na po tiji Kukul-Celcer pa 300 K. Iskra in Lvala! — Smarje pri Jelšah. Na gostiji Pepec inšek z Francom Mola na Grobelnem so veselje svitje daroval 236 K za Smarskega Orla, ki so jim za dar iskreno zahvaluje. Bog živi! — Črešnjevec. Na gostiji Franca Kražnič in Frančiške i reser se je nabralo 1100 kron za domače zvonove — Otiški vrh. Na gostiji Anton Račel in Frančiška Zorman se je nabralo za Kmetisko zvezo 304 kroge. Bog živi mladinar. — Zibika. Na gostiji pri Mihou Les-

kovšek so svačje nabrali za dva no-
va zvona 2200 K in domači g. župnik
je še 200 K zraven riložl. — Sv.
Venčesel. Na gostiji Repičevi in
Zolgerjevi na Devini pri Slov. Bistri-
ci se je nabralo za sklad Kmetijske zve-
ze 220 K in za Di.ško kuhinjo tudi
220 K. Darovalcem posebej, obema sia-
rešinoma iskrena hvala! — Zavrč
v Haložah. Pristaši Kmetijske zveze so
zbrali 320 K kot udalno in 600 kron
sta darovala gospod Vuk in gospod
dekan Podvinski za strankin sklad v
svojin poslanca Pišeka. Hvala zaved-
nim pristašem! — Topolšica.
Na gostiji Andreja Ovčak in Jože
Aravs na Lomu so zbrali goste na
predlog Fr. Ovčak in Lenarfa Pač-
nika 100 K za Katoliški tiskovni dom.
Darovalcem hvata, nova oročencema
pa obilo sreče! — Globoko pri
Brežicah. Na veseli gostiji Rada
novič-Pšeničnik dne 20. marca t. l.
pri Francetu Podvinski, posestniku
v Blatnem se je nabralo za sklad slo-
venske kmetijske zveze 216 K. Novopo-
ročencema obilo sreče! — Mala Ne-
delja. Tukaj se je poročil Alojz Ba-
bič iz Precetnice z Alojzijo Ritonija.
Na gostiji se je nabralo 150 K za ubo-
ge učence malonedeljske, 100 kron
za uboge učence malonedeljske, 100 kron,
ker se radi smrti svoje drage babice
gospe E. Kujlen ni mogel udeležiti
gostije Franca Kšela in gosodične
Jere Finja v Kuršencih. Darovalcu
prisrčna hvala! novo oročencema ob-
bilo sreče! — Zreče. Na gostiji Sa-
dek-Mernik na Padeškem vrhu je na-
bral gos. od Ludvik Vidmar za Kaf.
izobraževalno društvo v Zrečah 373
kron. Blagim darovalcem izreka dru-
štvo prisrčno zahvalo, novoročencema
ma pa želi obilo sreče. — Sv. To-
maž pri Ormožu. Na sedmini Marije
Horvat v Ključaricah se je nabralo
za domače Orle 108 K. — Marja. Na
gostiji Antona Račel in Frančiške Žer-
man so darovali veseli gostje za KZ
304 K. — Sv. Jernej pri Ločah.
Na gostiji Čouč-Jurše so nabrali zbr-
ani gostje za uboge šolarje 172 kron,
na gostiji Lovrenčič-Marguč pa 150
kron. Hvala!

Gospodarstvo.

Odmera dohodnine za leto 1921.
Glasom razglasa Davčnega okrajnega
oblastva št. 260 z dne 9. t. m. je pri-
redba dohodnine za davčne zavezance
centnega okraja Maribor mesto za leto
1921 razg njena od 17. do vstetega 31.
marca t. l. pri mestni magistratu,
davčnem uradu in okrajnem davčnem
oblastvu (soba št. 12) inter-sentom na
vpogled. Predpis davkov onim zavezancem,
ki do vstetja 16 aprila t. l. ne
vložijo priziva ali pritožbe proti odmeri
pri davčnem oblastvu, se smatra pravno-
veljavnim, na kar se vsa podjetja tem
potom opozarjajo. — Trgovski gremij v
Mariboru.

Živinska sol. Vlada rajne Avstrije
je skrbelo, da smo dobili v poljub-
ni količini ceno živinske sol. Danes
pa, ko imamo malo in slabo kremo in
je nam živinska sol krvava potreba,
je pa žal ne doimo. Državna ura-
va pač skrbi, da dobijo po ceni sol
industrije, seveda fabrikanti so reve-
ži. Tem se mora že pomagati, kmeti si
pa lahko privoščijo za živino drago sol.
Vprašamo kmetijskega ministra gos. o
da Pucelja: Ako mu je kaj znano, da
se mora živini posebno danes, ko ima-
mo slabo in malo krme, kmeta soliti,
posebno še, če hočeš vole dobro uni-
tati? A odramo na gos. o da kmetijsko
ga ministra, da se vsaj mršavih vo-
lov krav in telet usmili in tako vse
potrebno ukrene, da se nam preskrbi
živinska sol po nizki ceni. Če se so-
li v naši občinski državi nemalo
pridela, zakaj se ne dovoli prost
uvoz iz Avstrije. Pri čemur vendar dr-
žava nima nobene škode, nas. rotne,
pri kmetstvu velik dobiček. Prošimo
udi naše poslanca, da se za to, za
kmeta potrebno stvar tako, zavzame
o.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na
sejmi dne 14. marca 1922 se je pri-
gnalo: 4 biki 176 volov, 268 krav, 1
konj in 9 telet, skupaj 458 komadov.
Povprečne cene za različne živalske
vrste so bile sledeče: de eli voli 1 kg
21 e teče od 21 do 29 K, volde eli voli
od 21 do 25 K, plemenski voli 21 do
24 K, biki za klanje od 18 do 21 K,

klavne krave debela od 20 do 23 K,
plemenske krave od 14 do 20 K, kra-
ve za klobasare od 13 do 17 K, molz-
ne krave od 16 do 22 K, breje krave
od 16 do 22 K, mlada živina od 16 do
22 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko
meso I. vrste 1 kg 40 do 48 K, volov-
sko meso II. vrste 40 do 48 K, meso
od bikov, krav in telic 40 do 48 K, te-
leče meso I. vrste 48 K, teleče meso
II. vrste 40 K, svinjsko meso sveže
58 do 80 K.

Puceljeva jara pšenica in jari ječmen.

Minister in poglavar samostojne-
žev mesar Pucelj Ivan ku ue v Če-
hoslovaški semensko jaro pšenico in
ječmen. Ministri so mu v to s r h o da
li iz državne kase 4 milijone dinarjev
to je 16 milijonov kron! Komisija, ki
je poslana na Češko porabi vsak dan
10.000 dinarjev. Recimo, da bo ta ko-
misija potrebovala vsega skupaj 20
dni. To znaša malo svoto 200.000 di-
narjev ali 800.000 kron.

Vsak slovenski kmet, bajtar na-
jemnik ali viničar se je jarno takoj
spomladi, ko se zemlja toliko posuši,
da lahko ore. Letošnje s omlad bo
sejanje jare pšenice, ječmena in ov-
sa že kmalu končano. Jarina, katero
seješ aprila ali maja mesca je slaba.
To ve pri nas v Sloveniji vsak kme-
tič. Le dični kolovodje samostojnih s
svojim mesarjem Puceljem, še do dan-
es tega ne vedo.

Kedaj bo dospela Puceljeva jarina
v naše kraje? To sam Bog ve! In
kdo jo bo dobil? Prepričani smo, da
bomo lahko na prvih ene roke seštel
one „srečne“ v posameznih okrajih
ki bodo oblagodarjeni s Puceljevo ja-
rino. Kmetstvo ljudstvo, ali se boš še
dalo dalje vleči za nos po teh škod-
ljivih državi in ljudstvu.

Jarega semena ne bo, pač pa bo-
do davkoplačevalci ob 16 milijonov h.

Cene poljskim pridelkom. V Nov.
Sadu je stala pšenica do dne 8. t. m.
še 2060 do 2100 K, dne 9. t. m. je pa
padla na 2000 K. Oves je stal po 1320
K, koruza 1450 do 1475 K, moka nu-
larca 10-26, otrobi po 1055 K. Ponud-
ba je bila živahna, vpraševanje po
olagu slabo.

Tržne cene v Mariboru. Preteklo
soboto so špeharji pripelali na mari-
borski trg 12 vozov z mesom, kg 75-
85 K, 13 vozov zaklanih svinj, 1 kg
70-90 K in 26 vozov krompirja, kg
po 6 K. Pšenice je bilo 80 kg po 14
kron, rži po kg po 11 K, ječmena 200
kg po 10 K, koruze 600 kg po 12 K
in ovs 400 kg po 8 K. Kokoši je bi-
lo 40, komad po 150-180 K, gosi 8,
komad 250-300 K, rac 6, komad 125
kron, puranov 10, komad 300 K in
kuncev 15, po 50 K. Izvol je stal 12
do 14 kron liter, česenj kg 30 kron,
regrat 4-5 K, kisto zelje kg 10-20
kron, kislja repa kg 8 K, šopek petr-
zilja 2-3 K, zelena 2-3 K, zelenjava
k ubi 2-3 K, kuček špinada 2 do 3
krone, kg jabolk 28 K, kg suhih sliv
30 K, liter mleka 10-11 K, surovo
maslo kg 140-160 K, mast 93-105 K
in eno ače 4-7 K.

Cene za seno. Preteklo soboto se
je pripelalo na mariborski trg 12 vo-
zov sena katerega so prodali po
750-850 K za me.erski sol, 4 vozove
otave, met. stot po 850-900 K in 11
vozov slame met. stot. po 500-550 K.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Za-
cu je precej živahno gibanje. Cene so
gibleje med 3000-3300 K za 50 kg.
Iz Čehoslovaške se je v Ameriko iz-
vozilo hmelja v vrednosti 105.028 do-
larjev. Iz Jugoslavije se je meseca ja-
nuarja t. l. izvozilo v Čehoslovaško
110 centov hmelja, cent po 50 kg, do-
kaz, da so hmeljske z.loge v Jugosla-
viji večinoma izčrpane.

Lesna trgovina.

Takim nenavadnim pretreslajem
in takim izremembam lesna trgovina
v naših krajih ni bila še iz ostavlje-
na, ko po letu 1918. Cene lesu so se
dvignile najraj počasi, potem skoko-
ma, padla so čez noč na prvotne niži-
no in začela so et polagoma rasti do
neverjetne višine, ki so jo dosegle v
letošnjem letu. Kda bi bil verel pred
tremi leti, da se bo to našli ljudje, ki
bi plačevali za 1 kubični meter izde-

lanega — sicer prvovrstnega slaven-
skega — hrasta 8000 K?! Tak prerok
bi bil leta 1918 najbrže lindan, če pa
to ne, pa bi ga bili gotovo vtaknili v
norišnico in danes smo res tako da-
leč dosegli smo res tako visoke cene.
Ne samo hrast, tudi druge vrste lesa
so dosegle neverjetne cene, tako n. p.
tesan les 900 do 1000 K, rezan mehki
les pa celo čez 2000 K, ako je bil pa-
ralelno obrobljen in prvovrsten.

Vzroke tega dviganja smo že več-
krat ocenili in v prvi vrsti imamo pri-
pisovati naraščanje cen padcu vred-
nosti našega denarja in lanski suši.
Sedaj pa sta oba ta vzroka odpadla.
Dinar je začel nenadoma v vrednosti
rasti vsled zadnje Kumanudijeve od-
redbe, s kojo je spravi kupčevanje z
valutami in devizami v popolnoma —
drug tir, s kojo je onemogočil raznim
židovskim in nežidovskim bankam ve-
riženje z denarjem, s kojo naredbo je
vsj. začasno odvzel bankam skoro vsa
možnost, vplivati na kurs našega de-
narja. Samo začasno sem rekel, ker
bodo razni gospodje v Zagrebu in v
Lublani gotovo našli pot, na koji se
se lahko izognejo tej Kumanudiji od-
redbi, s časom pa bo postala ta odred-
ba sitna tudi raznim sinom ministrov
ali pa celo ministrom samim, tako da
se bo morala položiti ta odredba v po-
zabljenju. Po sedanjih izkušnjah so-
diti, bodo pokonali to odredbo ravno
isti ljudje, ki so imeli sedaj največ ko-
risti od nje.

Pred neka dnevi je pisalo „Jut-
ro“, da je vrgla francosko-srbska ban-
ka veliko množico zapadnih deviz in
valut na trg, Narodna banka pa do-
larjev. Ti dve banki ste torej zbirale
do gotovega trenutka devize in valu-
te, gotovo ne v pričakovanju, da kurs
tistih padne, in te devize in valute so
vrgle sedaj nenadoma na trg. Iz ka-
terega vzroka? Ali ima pri tej zadevi
svoje prste vmes mogoče kak minist-
rov sin, ki je pre malo zaslužil pri ži-
vanju? Nemogoče to ravno ni! In kako
to, da se s. ušča v take kupčije tudi
naša Narodna banka? Mislim, da bi
morala znati Narodna banka reguli-
rat kurs dinarja na drug način in ne
s takimi špekulacijami, ki niso dovol-
jene nobeni banki v Evropi, ki ima iz-
dati nankovce. In ali bo dviganje
kursa našega dinarja stalno, ako ima
tako nereelno podlago? Ne verjamem,
posebno pa še ne morem verjeti, ako
primerjam češko valutno politiko z na-
šim kurbojskim reguliranjem kursa
iz osebnega koristolovstva.

Toča pustimo valutno politiko ter
računajmo z dejstvom. Kurs dinarja
se je dvignil in lesni trgovci bodi mo-
rali na vsak način cene lesa znižati,
ako ne bodo hoteli izgubiti italijanskega
trga, ker tega ni pričakovati, da
bi Italijani zvisali v izdatni meri ce-
ne tako dolgo, da jim bo Avstrija na-
ravnost ponujala svoj les, tako dolgo,
da si bodo poskušale pridobiti nordiš-
ke države tal na Italijanskem. In tu-
di tega ne smemo pozabiti, da so Poljski
na razpolago vodne poti in da mo-
ramo zelo resno računati z kumun-
sko.

Brez vsakega dvoma pa moramo
računati na zmanjšanje našega izvo-
za na italijansko — v zadnjih dnevih
je bila večina pošiljatev lesa na Ita-
lijansko prekinjenih ali celo ostavlje-
nih — in na močno padanje cen.

Vrednost denarja. Ameriški dolar
stane 264, francoski frank 24 do 25
naših kron. Za 100 avstrijskih kron
je plačati 4.20, za 100 čehoslovaških
kron 500 do 505, za 100 nemških M.
110 in za 100 laških tir 1480 jugoslo-
vanskih kron. V Curihu znaša vred-
nost naše krone 1.75 centima (1 cent,
— 1 vinar).

Dopisi.

Sv. Pter pri Mariboru. Ker no-
čem delati nikomur krivice in me je
članek v slabostu nozreznem „Kmetij-
skem listu“ z dne 9 t. m. ganil do
solz, sem prisiljen prekljicati nekatere
reči, za druge pa zopet dati primer-
no izjavo. Začnimo: 1. Ni res, da je
samostojnežev v naši občini konec —
trgovski turman bi rekel, da se niso
„hin“ — res pa je, da je samostojna
stranka mrknila ter je hin. 2. Ni res,
da bi jaz hotel samostojne „žreti“, a
pač pa je res, da so preveč neapetit-
nih, da bi jih mogel požreti, kaj se le

prebaviti. 3. Res je, da je Ant. Fran-
pri občinski seji izjavil, da je Samo-
stojna v likvidaciji in res je tudi, da
mu mi verjamemo, ker ga smatramo
za resnicoluba. 4. Ni res, da bi ne
bilo samostojnega odbora, pač pa je
res, da so samostojnežem priskočili na
pomoč celo demokratarji iz Malečnika,
med temi neizogibni Solnik Kramer.
Toga velepolitikarja bi priporočali, da
ga višje oblasti prestavijo magari za
nadzornika tja doli recimo v Macedo-
nijo, mesto da pri nas ustanavlja So-
kola s pomočjo svojega brihtnega g-
švagra Fričeka, ki se naj rajši doma
uč, ne pa da „studira“ v cerkvi med
službo božjo. 5. Res je, da je od sa-
mostojne stranke ostalo še par eksem-
plarov, toda res je tudi, da smo jim
zaradi tega hvaležni, ker nam bodo
služili kot „mušter brez veljave.“ 6.
Res je, da se ljudje vruga zato boji-
jo, ker je hudoben in črn, in še bolj
je res, da se ljudje Samostojne boji-
zaradi njene „davčne in volovske lu-
bezni“ do kmeta in delovnega ljudst-
va. 7. Ni res, da bi bili samostojneži
proti veri, pač pa je res, da bi vsi
radi postali razni „svetniki.“ 8. Ni
res, da bi bili naši samostojneži proti
občini, pač pa je res, da bi bili radi
vsi župani, kar pa se jim klub nji-
hovi brihtnosti ne bo nikoli posrečilo.
9. Ni mogoče, da bi naša občina ke-
da postala popolnoma klerikalna, pač
pa je gotovo, da se bo zmiraj našlo
takih ljudi, ki jim bo vrag več nego
Bog. Ali smo torej klerikalni krivi, če
se še tupatam najde kak samostojnež?
— Samostojnežerec.

Gor. Hoče. V torek dne 7. marca
1922, nam je nemila smrt ugrabila čez
vse priljubljenega očeta, svaka, bra-
ta gos. o da Konrad Kolarja, posest-
nika v Gor. Hočah v 41. letu starosti
zadet od srčne kapi, zapuščajo ženo in
2 nepreskrbljena otroka. Pogreb se
je vršil nad vse sijačno, tem potom se
zahvalujemo, posebno častitim gos. o
dom duhovnikom za s. remstvo, potem
hočkemu gasilnemu društvu, ter god-
bi in pevčev za izkazano mu zadnjo
čast. — Zaluoči ostali.

Cirkovce. Veliko slavnost smo ob-
hajali v soboto in nedeljo, dne 4. in
5. marca. Naša župnijska cerkev je
kot prva na Dravskem polju dobila 2
bronasta zvona. Na leto ovenčanem
vozu so štirje okrašeni konji pripeljali
čha zvona iz livarne I. H. Bühla v Ma-
riboru. Dekleta so poskrbela za ven-
čanje voza in zvonov ter lep slavolok
pri cerkvi in misijski križ tik cer-
kve. Cirkovška in šikolska požarna
bramba ste na okrašenih konjih jez-
dile naproti do Podvol, ker so se še
pridružili jezdeci iz Gorice. Bilo jih je
nad 50. Ta krasna procesija se je po-
mikala skozi vasi Sikole in Pongerce
do župnijske cerkve, odkod je mahnil
224 let stari zvon pozdravljal svoja
nova tovariša Požarnobrambovski tro-
bentači so naznanjali prihod. Na meji
župnije na goriškem polju so pokali
možnarji, nakar so se oglasili mož-
narji pri cerkvi. Spreme pri cerkvi
je bil veličasten. Vsak je hotel videti
zvona in si ogledati ovenčane konje in
jezdece z zastavami V nedeljo pred
pozno službo božjo sta se zvonova po-
fegnila v zvonik, raz katerega sta o
kratkem času pozdravljala vernike in
hvalila dobrotnike, ki so darovali, da
sta se naročila. Pridigo in sivoesno
službo božjo je opravil č. g. pat. Ziga
od sv. Jožeta v Stadenich pri Mari-
boru. Slovesnost je župnijske tako ze-
lo navdušila, da se je naročil še ve-
liki zvon, katerega dobimo za tri me-
sece. Veliko smo že darovali, hooemo
še tudi zdaj vsak po svoji zmognosti
pris, evati za zvonove. Bog bo vsake-
mu obilno povrnil, kar daruje v ne-
gevo čast. Zvonova imata lep in čisti
glas a in e ter se melodično uemata
s sarrim, kar priporoča livarno I. H.
Bühla v Mariboru.

Remšnik. Odkar kraljujejo tu pri
nas ob meji Wranglovec, se je naš ve-
soki Remšnik s. remenil v največje
eno samo veliko lesišče. Ti ruski tu-
naki prireajo vsak hip po svojih tu-
logih ter po drugih krčmah, ker ve-
do, da je v njihova prisotnost dobroto-
sla, svoja divja rajanja, ko a sami i-
menujejo „Schmuglerbat.“ Zato se je
le de. st. o, da se teh njihovih plese,
udležuje v veliki množini tudi naša
iz. rjena mladež od blizu in daleč. Sa
teže umljivo e pa to, da zapuzuje v
tej noreči družbi čisto tudi ženske o-
sebe iz bolj. ših krogov, kar ni ravno